

Posudek oponentky diplomové práce

Autor: Petr Mareš

Název práce: Zapatistické hnutí a jeho globální přesahy

101 stran

Charakter tématu a vymezení práce

Autor P. Mareš si pro svou práci zvolil zajímavé, byť ne čistě politologické (což rozhodně nevádí), téma globálních přesahů zapatistického hnutí ve snaze vysvětlit jeho jedinečnost a schopnost být inspirací pro další radikální levicové subjekty. P. Mareš se chce ve své práci zejména soustředit na „zhodnocení přesahu myšlenek zapatismu v rámci transnacionálních neozapatistických sítí v 21. stol., tedy do jaké míry toto relativně malé guerillové hnutí ovlivnilo politické myšlení v globálním měřítku.“ (s. 11) Samotné vymezení cíle práce se jeví jako velmi ambiciózní a zároveň jako metodologická výzva.

Metodologické zakotvení a práce se zdroji

Metodologická část zmiňuje řadu perspektiv: počínaje „nasyceným popisem“, multidisciplinárním přístupem (bez podrobnějšího vysvětlení) až po makroperspektivu, nicméně se zde nedozvídáme, jak bude autor skutečně postupovat, jaký bude jeho výzkumný design. Je jednoznačně legitimní postupovat na základě kvalitativních metodologických přístupů, nicméně i ty je samozřejmě potřeba dostatečně vysvětlit a obhájit. Ani zmínka o kritické teorii nám neprozrazuje metodologický či teoretický přístup využitý v rámci práce.

Citační norma v textu je používána různorodě, v seznamu zdrojů pak norma nerespektuje katederní úzus, což by až tak nevádílo, pokud by zdroje byly řazeny logicky. Co v kontextu bibliografie znamenají „databáze“, proč je mezi internetovými zdroji literatura? Poznámkový aparát je v textu využíván přiměřeně.

Struktura práce

Práce je členěna do většího počtu kapitol, kdy ale autor ne zcela standardně čísluje nejen úvod, závěr, ale i literaturu, nicméně v reálu zde je pět kapitol, protože třetí kapitola v obsahu ani v textu práce není vůbec uvedena. Úvod práce se autorovi příliš nepovedl. Absentuje zde zcela časový rámce práce či stav bádání. Bohužel není jasné, jak chce autor ověřovat svou výchozí tezi, „zda i malé lokální antisystémové hnutí může být nositelem společensky transformativních myšlenek v globálním měřítku“ (s. 10). V úvodu (ani nikde jinde) se jednoznačně nedočteme, jaká jsou teoretická východiska práce. Tyto nejasnosti považuji za zásadní.

Druhá kapitola (SITUACE: MEXIKO – CHIAPAS) je deskriptivním a historicky pojatým pojednáním o různých aspektech souvisejících s chiapaskými reáliemi či mexickou hegemonií PRI, kdy se autor logicky dotýká především výbušných 90. let a kritickým vztahem mezi Zapatisty a vládou PRI, včetně následného vývoje NAFTA. Poté následuje popis vývoje zapatistického hnutí včetně např. literárního talentu subcomandante Marcose. To vše ale bez ukotvení metodologického či teoretického, což platí i o popisu zapatistických demokratických principů (komunitní demokracie) apod. Poté následuje pasáž o ideologických kořenech hnutí. Mnohdy se jedná o zajímavý popis, nicméně ten zůstává odtržen od zbytku práce, resp. projevuje se absence celkové ukotvenosti. V páté kapitole pak P. Mareš nabízí čtenáři velmi různorodý vhled na jednotlivá témata „nějak“ spojená s mexickými zapatisty – gerilová tradice, Mexická

revoluce, anarchismus. Ani následující část či závěr neumožní čtenářovi nalézt konec či začátek příběhu diplomové práce.

Formální stránka

Z hlediska stylistického je práce na solidní úrovni, nicméně formální stránka je slabinou práce. Velmi rušivě působí v celé práci používání tučného písma; místy se objeví překlapy, nesprávné psaní velkých/malých písmen (česká republika, s. 11, Světlá Stezka, s. 30) či nesprávné psaní číslovek (např. 5.000). Není mi jasný důvod vkládání různých obrázků do textu, aniž by byly nějak analyzovány v kontextu probírané materie.

Závěrem

Autor si pro svou práci vybral bezpochyby zajímavé téma, nicméně jeho zpracování spíše připomíná skládačku různých témat, kterým chybí nějaký určující princip spojující kapitoly a směřující ke zodpovězení výzkumných otázek či hypotéz.

V předložené práci P. Mareš projevils znalost kontextu vývoje zapatistického a gerilového hnutí v Latinské Americe, nicméně nedokázal tyto znalosti jakkoli propojit s teoretickými či metodologickými přístupy.

Na základě výše zmíněného je práce na hraně doporučení k obhajobě, nicméně vzhledem k projeveným kontextuálním znalostem ještě práci doporučuji, ovšem předpokládám autorovu kvalitní obhajobu.

V Hradci Králové dne 15. 8. 2022

Mgr. et Mgr. Pavlína Springerová, Ph.D.